

Årsmelding 1999
BERGEN OFFENTLIGE BIBLIOTEK

1. byggetrinn ved hovedbiblioteket startet i mai, med sikte på fullføring sommeren 2000.

Folkebibliotekene i syv av de Europeiske kulturbyene år 2000 har i løpet av 1999 utviklet sitt "Literature"-prosjekt, som gjelder felles nettbasert formidling og individuelle utstillinger i år 2000.

For sjette år på rad økte utlånet, og besøksøkningen på 106.477 var den største noensinne.

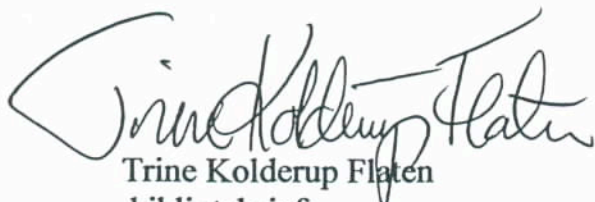
Utlånet til ungdom/unge voksne, som fra før av er høyt, økte mest.

De nye mediene stod for 80% av økningen, men også bokutlånet øker.

Prosjektfasen for "NETTBIBLIOTEKET" og "Kvalitetssikring av tjenestene, utprøving av ISO-9002-standard anvendt på folkebibliotek" er slutt pr. 31.12.1999. De to prosjektene går over i permanent drift fra 2000.

Magasinsamlingene i hovedbiblioteket er gjennomgått grundig, delvis tilrettelagt for dataregistrering. Det mest verdifulle er midlertidig evakuert mens byggearbeidene pågår.

Utviklingsplanen "Veier til viten" fra 1995 ble rullert i 1999, og behandlet i Hovedutvalg for fritid og kultur 18. oktober 1999.

Trine Kolderup Flaten
biblioteksjef

1.370.397 bibliotekbesøk, 1.255.865 utlån, 168.870 informasjonstjenester og 402 arrangementer med vel 15.000 tilhørere, er tall som viser at bibliotekbruken øker stadig mer. Besøket har økt med 8,4%, mens utlånet har økt med 8,5%.

Bergen Off. Bibliotek er organisert med hovedbibliotek, 7 filialer og bokbuss med 76 faste stopp. I tillegg selges bibliotekstjenester til Bergen Landsfengsel. Som vertsbibliotek for Hordaland fylkesbibliotek, er det også særlige oppgaver knyttet til fjernlån og samlingsoppbygging.

TALL FRA VIRKSOMHETEN 1999

AVDELING	UTLÅN	(til BARN)	REFERANSE SPØRSMÅL	BESØK	ARRANGEMENTER ETC.
Hovedbibl.	383 695		68 025	417 997	80
Voksne	311 988		42.000		13
Barn		71 707	8.800		67
Lesesal			17.225		
Musikkavd.	133 231	1 530	14.250	92 753	1
<u>Filialer:</u>					
Fana	142 203	59257	18.675	155 776	43
Laksevåg	47 822	17 005	2825	43 609	22
Landås	83 327	30 939	8.425	94 227	34
Loddefjord	107 124	41 101	13.275	167 186	37
Oasen	145 539	60 359	15.650	190 363	94
Ytre Arna	11 578	6243	1.449	4 617	14
Åsane	148 942	58 285	20.150	175 500	77
Bokbuss	39 916	25 894	2.904	23 535	0
Fengsel	12 488	85	3.242	4 834	
TOTAL 1999	1.255.865	372 405	168.870	1.370.397	402 (for vel 15000 tilhørere)
TOTAL 1998	1.156.957	354 597	158,094	1.263.920	444 (for vel 16000 tilhørere)

670.076 bøker, periodika, CD'er, etc. står til disposisjon for bibliotekets brukere.

Antall innskrevne lånere ved biblioteket er nå vel 130.000, i løpet av 1999 ble det registrert 19.459 nye.

Brutto utgifter pr. utlån: kr. 32.94 (ekskl.intern husl.) (1998: kr. 32.66)

Netto utgifter pr. utlån: kr. 29.56 (") (1998: kr. 30.22)

Produktivitet/kostnad de 10 siste årene:

Overgang til automatisert biblioteksystem i full drift fra og med 1994, ga både kapasitetsøkning og volumøkning, og dermed lavere kostnad på f.eks. utlånstjenestene.

<u>Nettokostnader pr utlån:</u>	<u>Gjennomsnittlig utlån pr. ansatt:</u>
1989: 29,38	10.208
1991: 31,92*	9.516
1993: 39,59*	10.043
1995: 32,26	12.288
1997: 31.64	14.503
1999: 29,30	16.037

(*Ekstrahjelp ved inndatering av bokstammen.)

I 1999 ble det kjøpt og registrert dobbelt så mange eksemplarer bøker/materiell som i 1989.

I 1999 var bokbudsjettet kr. 7.03 millioner, og tilveksten 37.600 eksemplarer.

Nettbiblioteket

Bergen Off. Biblioteks nettsted er nyttig og svært godt besøkt. I året 1999 var det totale antallet vellykkede forespørsler etter sider 741.684, de mest brukte tjenestene var "Søk i katalogen" (519.578), "Linksidene": 12.973, "Voksenavdelingen" (unntatt linksidene) 21.691 og "Vestlandsforfattere" hele 27.602. Musikkavdelingen har fått 18.833 forespørsler, hvorav 8.332 gjelder Grieg-sidene spesielt.

Besøket ved "Nettbibliotekets" ulike avdelinger har økt jevnt og mye siden åpningen.

Personale

I løpet av året 1999 ble bemanningen økt med 3,3 årsverk til ialt 79,8 (eksklusiv 5,3 årsverk renhold) pr. 31.12.1999.

Ved bydelsreformen og omorganisering av kommunalavdelingene Fritid og kultur og Skole ble stillinger/arbeidsområder overført, bl.a. skoleverkets AV-sentral, til Bergen Off. Bibliotek, dels fra høsten, dels fra årsskiftet 1999/2000.

De 79,8 årsverkene fordeler seg slik: 2 årsverk vaktmester/sjåfør, 5,2 årsverk biblioteksjef og stab, 9,8 årsverk bibliotekfaglige fellestjenester og IT-administrasjon, og 62,8 årsverk i førstelinjetjenesten.

Bemanningsfaktoren for Bergen Off. Bibliotek er fortsatt godt under landsgjennomsnittet. I forhold til de andre storbyene ligger Oslo og Stavanger omtrent på landsgjennomsnittet, mens Trondheim og Bergen har en presset personalsituasjon. Oslo har en del spesielle, nasjonale oppgaver og er "fylkesbibliotek" for Oslo.

Driftsregnskap 1999*

Totale utgifter kr 41.371.300
- inntekter kr 4.245.148
Netto utgifter kr 37.126.152

*ekskl. internhusleie

Driftsregnskap 1998

Totale utgifter kr. 37.794.540
- inntekter kr. 2.820.368
Netto utgifter kr. 34.974.172

Rullering av "Veier til viten", bibliotekets utviklingsplan fra 1995.

Utviklingsplanen "Veier til viten" fra 1995 ble supplert med IT-planen "Fra informasjon til viten" i 1996. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi er nå helt integrert i bibliotekets arbeidsprosesser og i medietilbudet til publikum. Det er et strategisk viktig virkemiddel for å skape gode bibliotekstjenester, og de to planene ble integrert i den rullerte planen. Arbeid med rullering startet på senhøsten 1998, og ble lagt frem til politisk behandling i Hovedutvalg for fritid og kultur den 18. oktober 1999.

Planen redegjør for mål, strategier og prioriterte oppgaver for Bergen Off. Bibliotek fra 1999 og årene fremover.

Hovedprioriteringer og investeringer i planen:

Fullføring av Hovedbibliotekutbyggingen

Nærmiljøtiltak (Sandviken bydelstilbud)

Forsøk og utvikling innen informasjonsteknologi og annen faglig virksomhet

Ny bokbuss

Etablering av nye filialer i Ytrebygda og Arna

Utvidelse av Åsane filial

KOMMENTARER TIL ÅRETS VIRKSOMHET

For sjettede år på rad økte utlån og besøk kraftig. I 1999 var utlånet 63,4 % høyere enn i 1993 og besøket var 35% høyere. 1993 er interessant som sammenligningsgrunnlag, både fordi det

var siste året før full overgang til automatisert biblioteksystem, og fordi bemanningen pr. 01.01. 1999 var den samme som i 1993.

I 1999 økte besøket med hele 106.477, dvs. 8.4 %, den største besøksøkning som er registrert noen gang i bibliotekets historie. Besøket ligger nå vel 20% over landsgjennomsnitt. Utlånet økte med 8,5%.

Mest økte Musikkavdelingen, Åsane og Laksevåg filialer, og de aller minste avdelingene: Ytre Arna og Fengselsbiblioteket. Det var status quo for Bokbussen, som sliter med gammelt, dårlig materiell.

Utlånet til ungdom/unge voksne, som fra før av er høyt, øker mest. Andelen brukere i alderen 16-35 år er spesielt stor ved Bergen Off. Bibliotek.

“Andre medier” ; video, musikk, lydbøker og CDrom står for 80% av utlånsøkningen, utlånet av andre medier har økt med vel 32% fra 1998, og bokutlånet med 1.1%
Bøker m.v. til barn utgjør i 1999 en noe mindre del av utlånet enn i 1998.

Tellinger viser at bare snaut 1/3 av bibliotekbesøkene resulterer i hjemlån, et trekk som er mest typisk for større bibliotek. Behovet for rene lesesalsplasser er kraftig redusert, men de øvrige tilbudene og tjenestene er spesielt attraktive. Denne utviklingen stiller krav til økt veiledningskapasitet og bedre lokaler.

Bibliotekbrukerne er mobile

Det databaserte utlånsystemet produserer gode statistikker til virksomhetsplanleggingen. En ny statistikk over lånere og bruk kobler lånerens bosted med antall lån og avdeling det er lånt fra. Ettersom så mye som 2/3 av de besøkende ikke låner noe med hjem, suppleres slike statistikker med intervju og stikkprøver og tellinger av ulikt slag. Samlet gir dette god informasjon om de ulike avdelingenes attraktivitet i forhold til lånere i bydelen/nærområdet. Resultatet er et svært tydelig bilde av at de store, velutstyrte filialene har langt sterkere tiltrekningskraft enn de mindre.

Dette gjelder i enda større grad for Hovedbiblioteket og musikkavdelingen som trekker lånere fra hele Bergens-området. Omtrent halvparten av alle brukere besøker de sentrale avdelingene. Bare ca 1/3 del av de som lånte ved hovedbiblioteket bodde i Sentrum/Sandviken. Resten av brukerne kom fra samtlige bydeler, men med klar overvekt av folk fra Landås og særlig Laksevåg. Fra alle kanter av byen strømmer unge i alderen 17-30 år til hovedbiblioteket og musikkavdelingen.

Det kan se ut til at god faglig veiledning og et bredt materialutvalg er det aller viktigste for brukerne, i tillegg til gode åpningstider. Det er også tydelig at folk bruker flere bibliotekavdelinger, og bruker dem slik det passer til enhver tid. Brukerne er bare i begrenset grad trofaste mot biblioteket i egen bydel.

Desentralisering av kommunale tjenester

I 1999 ble organiseringen av kommunale tjenester etter desentral bydels-modell slutført. Bergen bystyre vedtok enstemmig å beholde Bergen Off. Bibliotek som en bydekkende tjeneste, i pakt med norsk biblioteklov, og lik løsningene i de aller fleste land. Vedtaket samsvarer helt med måten tjenestene er organisert på; med maksimal utnytting av fellesløsninger, fra IT og bibliotek tekniske metoder til bruken av alle avdelingers ressurser som én enhet.

Administrasjon og ledere ved biblioteket har forut for dette nedlagt mye arbeid med konsekvensanalyser og økonomisk utredning av ulike alternativ.

Utbygging av hovedbiblioteket

Arbeidene med 1. byggetrinn ved hovedbiblioteket startet i mai, med sikte på fullføring sommeren 2000. Omfattende arbeider ble også utført i eksisterende bygg, hvorav det viktigste er full omlegging av strøm/datanettet. På grunn av byggearbeidene var det i mai og juli kortere perioder med sterkt redusert service for publikum. Kostnadene med tilrettelegging for byggearbeidene, bl.a. utflytting av over halvparten av magasinsamlingene, riving, fjerning av masser mv. har presset hovedbibliotekets personale sterkt i 1999. Det har også påført bibliotekets regnskap ekstraordinære utgifter som knytter seg direkte til byggeprosjektet. Det er foretatt en full gjennomgang av magasinsamlingene, med henblikk både på kassering og på overføringer til en ny "sikringsamling" for verdifull eldre litteratur.

Samarbeid mellom folkebibliotekene i de europeiske kulturbyene år 2000

Folkebibliotekene i syv av de Europeiske kulturbyene år 2000 (Bergen, Bologna, Brussel, Helsingfors, Krakow, Praha og Reykjavik) har i løpet av 1999 utviklet sitt "Literature 2000"-prosjekt, som gjelder felles nettbasert formidling og individuelle utstillinger i år 2000. Bergen Off. Bibliotek, ved Henrik Nielsen, har stått for utforming av lay-out på byenes felles nettsted, (<http://www.literature2000.org>). Bergens forfatterpresentasjoner - av Gunnar Staalesen, Kjartan Fløgstad og Jon Fosse - er laget ved hovedbiblioteket, av Elin Huseby, Henrik K.Nielsen, Anna Margreta Lunde, Kari Hop Skiftesvik, Eli Randmo og Dagny Eide.

Samarbeidet har også medført studiebesøk/utveksling. 3 bibliotekarer fra Reykjavik bibliotek besøkte Bergen i mars. I april var to bibliotekarer fra Praha folkebibliotek i Bergen. Trine Kolderup Flaten og Gudrun Gregersen besøkte i mai Praha og Krakow for å forberede fellesarrangementer i år 2000. Siren Steen og Lise Haaland var i Praha i oktober.

Nettstedet der hvert bibliotek presenterer utvalgte forfattere åpnes i februar 2000 under en stor europeisk konferanse i Helsingfors om litteratur og språk.

Prosjektet får midler (nkr 575.000) fra EUs Ariane-program, med Bergen Off. Bibliotek som koordinator.

"Nettbiblioteket"

har i løpet av høsten utprøvd effekten av "fast åpningstid" for barn/skoler. To grunnskoler i Bergen har deltatt. Utviklingsfasen for "Nettbiblioteket" er dermed avsluttet. Innhold for barn og unge ble prioritert i 1999, med Kristin Valeur Børressen og Kari Mestad som ansvarlige. Henrik K. Nielsen hadde generelt teknisk ansvar for utlegging av alt stoff. Bibliotekarer ved hovedbiblioteket har produsert øvrig stoff og hatt referanseoppgaver knyttet til Nettbiblioteket.

Kvalitetssikring i folkebibliotek

1999 er siste året kvalitetssikringsarbeidet ved Bergen Off. Bibliotek drives som prosjekt. Fra en start i hovedbibliotekets publikumstjeneste, omfatter utprøving av ISO 9001-standard på bibliotekets førstelinjetjeneste nå også filialene, og en utprøvende driftsfase med vekt på revisjonsarbeidet var i gang i løpet av høsten 1999. Erfaringene er positive, og ISO oppfattes som et tjenlig system for å oppnå og opprettholde den kvalitet som til enhver tid ønskes og med en effektiv ressursbruk.

Elin Huseby har vært prosjektleder, Eli Randmo og Trude Færeveag Wasch bistår, med særlig ansvar for revisjon.

Fra 2000 vil kvalitetssikringsarbeidet gå inn som del av den ordinære driften. Rapport om prosjektet utarbeides 1.halvår 2000.

Bergen Off. Bibliotek sammenlignet med de andre storbyene i Norge

De siste 6 årene har aktiviteten økt sterkt ved Bergen Off. Bibliotek, som nå har et godt aktivitetsnivå, også sammenlignet med bibliotekene i de andre storbyene i Norge:

Vi har i det følgende sammenstilt tall fra Bergen med tilsvarende tall fra en del andre store byer:

	Årsverk	Utlån pr. årsverk totalt	Utlån i 1000	Utlån pr. innb.	Mediebevilgn. pr.innb.
Bergen	78,3	16,036	1,256	5,5	30,92
Oslo	223	9.704*	2.164	4,3	21.48**
Trondheim	52,2	16,092	840	5,7	24,15
Stavanger	61,5	11,646	716	6,6	31,72
Kristiansand	31	15,193	471	6,6	25,49
Bærum	57	14,277	814	8,1	32,93

* Oslo har en del fylkeskommunale og statlige oppgaver. Personale til disse oppgavene er inkl.

** ekskl. statlig bevilgning, inkl. ekstraordinær kommunal bevilgning på vel 1 mill.

Utlån 1994-1999 for storbyene:

utlån	1994	1995	1996	1997	1998	1999
BERGEN	837.192	903.138	990.406	1.047.091	1.156.957	1.255.865
OSLO	2.203.864	2.187.580	2.365.828	2.204.000	2.275.583	2.164.059
STAVANGER	820.610	814.547	807.000	724.137	703.664	716.000
TRONDHEIM	736.229	694.976	733.755	695.476	708.755	840.000

Utviklingen i storbyene i Norge:

Mens kurven i Bergen peker bratt oppover, er utviklingene i de øvrige byene mer varierende. Oslo's nedgang i utlånet i 1999 skyldes i stor grad sterk reduksjon i den mobile bibliotekjenesten.

Stavanger hadde i mange år en så sterk økning i utlånet, uten tilsvarende økning i bemanningen, at det ble vanskelig å betjene lånerne godt nok. Utlånstallet gikk dermed noe tilbake. En bemanningsøkning bidrar til at utlånstallet øker igjen. Mediebevilgningene er igjen økt, etter noen år med lavt mediebudsjett.

Trondheim viser stor økning etter noen år med stagnasjon. Trondheim sliter med lave bevilgninger og et meget sterkt press på personalet. Bl.a søndagsåpning har gitt økt utlån.

PU-arbeid.

PU- ansvarlig Hans Helland startet lesegrupper for psykisk utviklingshemmede. Ved Oasen filial kom gruppene istand fra september, som samarbeid mellom biblioteket og Spelhaugen dagsenter, og det har vært 6 gruppesamlinger og 3 arrangementer. Det er planer for etablering av grupper andre steder.

Barn:

Utlån til barn 1999, fordelt på bøker og andre medier:

Avd.	Andre medier, barn	Bøker, barn	Sum utlån barn
Hb.barn	16527	55180	71707
Musikkavd	904	626	1530
Fana	13888	45369	59257
Laksevåg	5184	11821	17005
Landås	8268	22671	30939
Loddefjord	10511	30590	41101
Oasen	17746	42613	60359
Ytre Arna	1316	4927	6243
Åsane	14760	43525	58285
Bokbussen	1922	23972	25894
Fengsel	85	0	85
Sum	91.111	281.294	372.405

Fra -98 til -99 gir dette en utlånsøkning på 5%. Splittet på "Andre medier" og "Bøker" viser at Andre medier har økt med 33% mens utlån av barnebøker viser en nedgang på 1,65%.

Bibliotekarbeid for barn er høyt prioritert ved Bergen Off. Bibliotek. Avdelingene tilbyr klasseundervisning, eventyrstund og andre arrangementer. Et samarbeid med Bergen kommunale musikk-skole om Musikk-eventyrstunder er populært.

De enkelte avdelingene

Alle avdelingene er kommet godt i gang med oppbygging av grunnstamme av "Andre medier": video, musikk, lydbøker og CDrom. Utlånet av andre media utgjør en stadig større andel av det totale utlånet: 23,8% i 1998 og 29% i 1999.

Hovedbiblioteket og Musikkavdelingen / Griegsamlingen og Bokbussen har lånere fra alle deler av Bergen. I alt hadde disse avdelingene et besøk på 534 285 og et utlån på 556 842 i 1999. Dette er en økning på hhv. 6.3 % og 6.6 % i forhold til 1998.

HOVEDBIBLIOTEKET:

Endring i utlån: + 4%

Endring i besøk: + 5.3%.

Antall årsverk ved publikumsavdelingene: 22.30

Utlån pr.årsverk: 17 206

Mediebudsjet: kr.2.086.000.- for alle avdelinger i hovedbiblioteket.

Hovedbiblioteket har vært preget av den pågående om- og utbygging. Selv med de ulemper dette har medført, har publikum i stor grad vært trofaste.

Hovedutlånet:

Endring i utlån: + 4,1%.

Endring i utlån "andre medier": + 29,6%. Dette utlånet utgjør snaut 16% av det totale utlånet ved avdelingen

Brukerorienteringer: 11 (134 tilstede)

Arrangementer: 2 (57 tilstede)

Antall årsverk: 15.8 (7.3 bibliotekar + 8.5 merkantil)

Mediebudsjet: kr.1.466.000 + tidsskrifter og aviser

Barneavdelingen:

Endring i utlån: + 3.55%.

Endring i utlån "andre medier": +28,6%. Dette utlånet utgjør 23% av det totale utlånet ved avdelingen.

Brukerorienteringer: 53 (1274 tilstede)

Arrangementer: 14 (735 tilstede)

Antall årsverk: 2.5 bibliotekar

Mediebudsjett:kr. 280.000 + tidsskrifter og aviser

Avdelingen er mye brukt av voksne som arbeider med barnelitteratur/kultur.

Barn og unge med innvandringsbakgrunn utgjør en stor andel av brukerne. Samlingen av morsmållitteratur lånes en del, men størstedelen av utlån til gruppen er norskspråklig litteratur til bruk i skolesammenheng.

Avdelingens personale har hatt 3 orienteringer om barnelitteratur for skolebibliotekarer og norsklærere ved alle grunnskolene i Bergen.

Lesesalen:

Antall årsverk: 4 (3 bibliotekar + 1 merkantil)

Mediebudsjett: kr.450.000 + tidsskrifter og aviser

I tillegg til generelt referansearbeid, er Lokalsamlingen mye brukt. Den bygges stadig opp, og inneholder lokalhistorisk stoff fra Bergen og Hordaland. Det legges også vekt på å dekke nabofylkene i den utstrekning ressursene strekker til.

MUSIKKAVDELINGEN:

Endring i utlån: + 18.2%.

Endring i besøk: +19.6%

Brukerorienteringer: 1 (24 tilstede)

Antall årsverk: 5.5 fordelt: Utlån m.v.: 4.0 Indre tjenester:inkl. Griegsamlingen: 1,5 årsverk.

Utlån pr.årsverk i utlånsavd.: 33 308

Mediebudsjett: kr. 420.000 + tidsskrifter og aviser

Hoveddelen av utlånet ved avdelingen er "Andre medier".

Avdelingen har en voldsom utlåns- og besøksøkning. Det er altfor lite personale i forhold til publikumspågangen og til det viktige faglige indre tilretteleggingsarbeidet og rådgivning for andre. Retrospektiv inndatering av eldre notemateriale ble gjort med midler fra Hordaland fylkeskommune og bibliotekets egne fond. Dette er godt mottatt, ikke minst av andre bibliotek i landet som derved har fått tilgang til data om notesamlingen.

Videre registrering av det digitaliserte materialet i Griegsamlingen er ennå ikke finansiert, tross søknader til aktuelle offentlige bidragsytere.

Griegsamlingen har stadig mange henvendelser og besøk fra inn- og utland. Avdelingen er betjent av spesialbibliotekar i halv stilling.

BOKBUSSEN:

Endring i utlån: - 2.5%

Endring i besøk: - 16%

Endring i utlån Andre medier: + 10%. Dette utlånet utgjør 8% av totalt utlån.

Endring i utlån av bøker: - 3.5%

Antall årsverk: 3 (1.5 bibliotekar +1.5 merkantil)

Utlån pr.årsverk: 13. 305

Mediebudsjett:kr. 250.000 + tidsskrifter og aviser

Nedgangen i utlån er størst for voksne, men også utlån til barn viser en liten nedgang.

Barn står for 60% av utlånet, og det er siste året foretatt en dreining i driften mot mer barnerettet virksomhet. Bl.a. har man i løpet av året gitt tilbud til skoler og barnehager som

ønsker det. Nedgangen i besøk på 16% er neppe reell, men skyldes bedre registreringsmetode for telling av besøkende.

Bussen er gammel, og den har hatt flere større reparasjoner i 1999 også.

BERGEN LANDSFENGSEL:

Endring i utlån: + 30%

Endring i besøk: + 98%.

Endring i utlån Andre medier: + 417%. Dette utlånet utgjør vel 22% av totalt utlån

Arrangementer: 3 (55 tilstede)

Antall årsverk: 1, medregnet innkjøp / katalogisering. (0.1)

Utlån pr.årsverk: 12 488

Mediebudsjett: kr. 85.000 + tidsskrifter og aviser

Bibliotekets tjenester blir godt mottatt. Litteratur skaffes både til fengselets skolearbeid, til studier og til fritidslesning. Video og musikk er populært. Referansetjenestene er økt med over 50% i 1999, biblioteket blir i økende grad en positiv del av tilværelsen for de innsatte. Samarbeidet innad i fengselet er nå langt bedre enn før, biblioteket blir stadig oftere besøkt, lokalet brukes til aktiviteter, og 3 arrangementer (55 tilstede) var i bibliotekets regi i 1999.

FANA FILIAL:

Endring i utlån: + 8.6%

Endring i besøk: +10.7%.

Endring i utlån "andre medier" : + 42.7%. Dette utlånet utgjorde 20 % av det totale utlånet ved avdelingen.

Brukerorienteringer: 11 (286 tilstede)

Arrangementer:32 (1452 tilstede)

Antall årsverk: 5.55 (3.55 bibliotekar + 2 merkantil)

Utlån pr.årsverk: 25.622

Mediebudsjett: kr.540.000 + tidsskrifter og aviser

Økningen i utlån fordeler seg jevnt mellom voksne og barn.

Avdelingen har laget en egen seksjon med lokalhistorie for Fana og Ytrebygda.

Avdelingen er svært underbemannet

Barneavdelingen på Fana har hele året vært uten fast barnebibliotekar, arbeidet ved avdelingen har lidd under dette, ved at skolesklasser ikke er invitert til besøk i samme grad som ellers.

LAKSEVÅG FILIAL:

Endring i utlån: + 12.2 %.

Endring i besøk: + 11.6%

Endring i utlån,Andre medier: + 112.8%. Dette utlånet utgjorde 17 % av totalt utlån.

Brukerorienteringer: 4 (94 tilstede)

Arrangementer: 18 (714 tilstede)

Antall årsverk: 2.5 (2 bibliotekar + 0,5 merkantil)

Utlån pr.årsverk: 19.128

Mediebudsjett:kr.280.000 + tidsskrifter og aviser

Avdelingen er i god utvikling mht både utlån og besøk. Det har vært en jevn og meget god økning i bruken siden oppussingen høsten 1997. Utlånsøkningen er størst på utlån til voksne, med 20.7% i forhold til 1998, men også utlån til barn har økt.

Den prosentvis store økningen i "Andre medier" skyldes i stor grad at samlingen er under oppbygging med stor tilvekst siste år.

Bibliotektilbud for barn er prioritert høyt.

Laksevåg har ansvaret for den personalkrevende tjenesten "Boken kommer". Den stoppet midlertidig høsten -99 pga langtidssykdom ved avdelingen.

LANDÅS :

Endring i utlån: + 8 %.

Endring i besøk: + 5%

Endring i utlån Andre medier: +57%. Dette utlånet utgjør 20% av totalt utlån.

Brukerorienteringer: 3 (64 tilstede)

Arrangementer: 31 (1028 tilstede)

Antall årsverk:4.66 (2.5 bibliotekar + 2.16 merkantil)

Utlån pr.årsverk : 17.881

Mediebudsjet: kr.390.000 + tidsskrifter og aviser

Bibliotektilbud til barn er prioritert ved avdelingen, og har avholdt 28 arrangementer for barn, med til sammen 1028 fremmøtte. I tillegg 3 brukerorienteringer for skoleklasser med 64 tilstede.

Landås sliter med gamle og små lokaler, planer for ombygging av filialen er klare, men er avhengig av at huseier Vestbo realiserer dem.

LODDEFJORD:

Endring i utlån: + 7.6%.

Endring i besøk: + 9 %.

Endring i utlån "andre medier": +34.1%. Dette utlånet utgjør 24% av totalt lån.

Brukerorienteringer: 7 (174 tilstede)

Arrangementer: 30 (1212 tilstede)

Antall årsverk: 5 (3 bibliotekar + 2 merkantil)

Utlån pr.årsverk: 21.425

Mediebudsjet:kr.470.000 + tidsskrifter og aviser

Hele utlånsøkningen er kommet på utlån til voksne. Bokutlånet er stort.Utlån av materiale til barn viser en liten nedgang.

Personalsituasjonen, med langtidssykdom og bare fast barnebibliotekar en liten del av året har gått ut over klasseundervisning og tid til veiledning, og er sannsynligvis årsaken til den store tilbakegangen i utlån til barn.

Avdelingen har satsset mye på å gjøre biblioteket attraktivt for unge. IT-torget er plassert i ungdomsavdelingen, sammen med en blanding av bøker for voksne og unge, fantasy og science fiction, tegneserier, CD-er med pop/rock og CD-rom

OASEN:

Endring i utlån: + 6%.

Endring i besøk: +13.6%

Endring i utlån Andre medier: +24%. Dette utlånet utgjør 26.5% av totalt lån.

Endring i utlån av bøker: +0,7%

Brukerorienteringer: 44 (1100 tilstede)

Arrangementer: 50 (2950 tilstede)

Antall årsverk:6 (3.5 bibliotekar+2.5 merkantil)

Utlån pr.årsverk: 24. 256

Mediebudsjet:kr. 540.000 + tidsskrifter og aviser

Hele økningen i utlån er kommet utlån til voksne.

Utlånsautomat: ble tatt i bruk i august, det krever innkjøringstid, lånere flest vil foreløpig helst betjenes av personalet. Filialen er underbemannet.

Prosjekter:

Dramalinjen ved Fyllingsdalen videregående skole har dramatisert barnebøker. Resultatet ble fremført på biblioteket for inviterte skoleklasser.

Billedsamlingen:

Billedsamlingen ved Oasen filial blir overført til foto-cder. I tillegg er en egen CD-rom med bilder fra de gamle gårdene i Fyllingsdalen under arbeid. Biblioteket bidrar med kr. 20.000 i

ekstra midler til prosjektet, som er et samarbeid med "Minnesmerkeskomiteen" i Fyllingsdalen.
Lokaler: Fellesarealer utenfor biblioteket er pusset opp, det er kommet nye glassinngangsdører.

YTRE ARNA:

Endring i utlån: +14.6%.

Endring i besøk: +33,1 %

Endring i utlån av Andre medier: + 403% . Dette utlånet utgjør 22% av totalt lån.

Brukerorienteringer: 1 (22 tilstede)

Arrangementer: 13 (403 tilstede)

Antall årsverk: 0,53 (0.36 filialstyrer + 0.17 bibliotekar)

Utlån pr.årsverk: 21,845

Mediebudsjett:kr. 80.000 + tidsskrifter og aviser

Hele økningen i utlån utgjøres av økning i "andre medier". Det er nedgang i utlån av bøker, størst nedgang i bokutlån til barn, med 9,5%.

1999 er det første året med et godt tilbud innen video og lydbøker.

ÅSANE:

Endring i utlån: + 15.3%.

Endring i besøk: + 6.2%

Endring i utlån Andre medier: + 73%. Dette utlånet utgjør 31.5% av totalt utlån.

Brukerorienteringer: 41 (890 tilstede)

Arrangementer: 36 (2363 tilstede)

Antall årsverk: 5.84 (3.5 bibliotekar + 2.34 merkantil)

Utlån pr. ansatt: 25.503

Mediebudsjett: kr.540.000 + tidsskrifter og aviser

Utlånsautomat ble installert sommeren 99. Bruken av den økte fra 11% av totalutlånet i juli, til 19% i desember.

Avdelingen er underbemannet.